

**СПОРАЗУМ
ИЗМЕЂУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ И НАРОДНЕ
РЕПУБЛИКЕ КИНЕ О УНАПРЕЂЕЊУ И ЗАШТИТИ
ИНВЕСТИЦИЈА**

Босна и Херцеговина и Народна Република Кина, (у даљем тексту: Уговорне стране),

У жељи да прошире и ојачају економску сарадњу између Уговорних страна на основама равноправности и узајамне користи;

Са намером да стварају и одржавају повољне услове за веће инвестирање инвеститора једне Уговорне стране на територији друге Уговорне стране;

Увидјевши да ће унапређење и реципрочна заштита таквих инвестиција по овом Споразуму допринијети стимулацији пословне иницијативе и повећати економски просперитет Уговорних страна;

Споразумјеле су се како сlijеди:

Члан 1.

Дефиниције

За потребе овог Споразума:

1. Израз "инвестиција" означава сваку врсту средстава инвестираних од стране инвеститора једне Уговорне стране на територији друге Уговорне стране у складу са законима и прописима ове друге и укључивање посебно, мада не искључиво:

а) покретну и непокретну имовину, као и било која друга имовинска права као што су хипотеке, ретенциона права, јемства и слична права;

б) удјеле у, дионице, обвезнице и било који други облик учешћа у компанијама;

ц) потраживања новца или било којег извршења које има економску вриједност и која се односе на инвестицију;

д) права интелектуалне својине као што су ауторска права и њима сродна права, патенти, индустријски дизајни, технолошки процеси, трговачки знакови, трговачка имена, good-will i know-how;

е) пословне концесије дате законом или по уговору допуштеном по закону, укључујући концесије за истраживање, узгајање, екстракцију и експлоатацију природних ресурса.

Било која каснија промјена облика у којем су средства инвестирана или реинвестирана неће утицати на њихов карактер као инвестиција, под условом да је таква промјена у складу са законима и прописима Уговорне стране на чијој територији је инвестиција извршена.

2. Израз "инвеститор" означава:

а) у односу на Босну и Херцеговину:

(i) физичка лица која уживају статус држављана Босне и Херцеговине према законима који су на снази у Босни и Херцеговини, ако имају стални боравак или главно мјесто пословања у Босни и Херцеговини;

(ii) правна лица основана у складу са важећим законима у Босни и Херцеговини чије се регистровано сједиште, централна управа или главно мјесто пословања налазе на територији Босне и Херцеговине.

б) у односу на Народну Републику Кину:

(i) физичка лица која имају држављанство Народне Републике Кине у складу са законом Народне Републике Кине;

(ii) економске субјекте, укључујући компаније, корпорације, асоцијације, партнерства и друге организације, које су основане или

конституисане према законима и прописима Народне Републике Кине и имају своје сједиште у Народној Републици Кини, без обзира на то да ли су профитне или не и да ли су њихове одговорности ограничене или не.

3. Израз "приход" означава износ добијен од инвестиције и посебно, мада не искључиво, укључује ројалитете или лицендне накнаде, профите, камату, дивиденде, приходе од капитала, накнаде и друге легитимне приходе.

4. Израз "територија" означава:

а) у односу на Босну и Херцеговину: сву копнену територију Босне и Херцеговине, њено територијално море, сву површину, подземље и ваздушни простор изнад, укључујући било коју поморску област смјештену иза територијалног мора Босне и Херцеговине, која јесте или може у будућности бити, према закону Босне и Херцеговине, а сагласно међународном праву, означена као подручје унутар којег Босна и Херцеговина може вршити права у односу на морско дно и подземље и природне ресурсе;

б) у односу на Народну Републику Кину: територију Народне Републике Кине, укључујући њено територијално море и ваздушни простор изнад, као и било коју област иза њеног територијалног мора у којој Кина има суверена права на истраживање и искориштавање ресурса морског дна и његовог подземља, као и водених ресурса изнад, у складу са кинеским законом и међународним правом.

Члан 2.

Унапређење и заштита инвестиција

1. Свака Уговорна страна охрабриваће и стварати повољне, стабилне и транспарентне услове за инвеститоре друге Уговорне стране да инвестирају на њеној територији и допустиће такве инвестиције у оквиру својих закона и прописа.

2. Инвестицијама инвеститора било које Уговорне стране биће у свако доба одобрен поштен и правичан третман и уживаће пуну заштиту и безбједност на територији друге Уговорне стране. Ниједна Уговорна страна неће ни на који начин, неразумним или дискриминаторским мјерама, ометати проширивање, управљање, одржавање, кориштење, уживање или располагање инвестицијама на својој територији од стране инвеститора друге Уговорне стране.

3. Једна Уговорна страна ће, у складу са својим законима, држављанима друге Уговорне стране пружити помоћ и олакшице за добијање виза и радних дозвола, у погледу активности које су у вези са инвестицијама извршеним на територији те Уговорне стране.

Члан 3.

Третман инвестиција

1. Свака Уговорна страна ће одобрити инвестицијама и активностима које су у вези са таквим инвестицијама инвеститора друге Уговорне стране третман не мање повољан од оног који је одобрила инвестицијама и активностима својих властитих инвеститора или инвеститорима било које треће државе.

2. Свака Уговорна страна ће се придржавати свих обавеза које је преузела са инвеститорима друге Уговорне стране у вези са њиховим инвестицијама.

3. Ако одредбе закона било које Уговорне стране или обавезе према међународном праву, које постоје или које ће се касније установити између Уговорних страна као додатак садашњем Споразуму, садрже правила, било општа или посебна, која инвестицијама инвеститора друге Уговорне стране дају повољнији третман од оног који је предвиђан

- садашњим Споразумом, таква правила ће, док трају и до мјере до које су повољнија, имати предност над садашњим Споразумом.
4. Одредбе ставом 1. до 3. овог члана нису сачињене тако да обавезују једну Уговорну страну да на инвеститоре друге Уговорне стране прошири корист било којег третмана, предности или повластице које произилазе из:
- а) споразума о успостављању царинских унија, економских унија, монетарних унија или сличних институција, или на основу привремених споразума који воде ка таквим унијама или институцијама;
- б) било којих међународних споразума или међународних аранжмана који се у цјелини или већим дијелом односе на опорезивање;
- ц) било којег међународног споразума или аранжмана за олакшавање пограничне трговине и инвестиција малог обима у пограничним подручјима.

Члан 4.

Експропријација

1. Ниједна Уговорна страна неће на својој територији експроприсати, национализовати или предузети друге сличне мјере (у даљем тексту: експропријација) у односу на инвестиције инвеститора друге Уговорне стране, осим под следећим условима:
- а) за јавни интерес;
- б) по домаћој законској процедури;
- ц) без дискриминације;
- д) уз компензацију.
2. Компензација наведена у ставу 1. овог члана ће представљати једнаку вриједност експроприсаних инвестиција непосредно прије предузете експропријације или прије него предстојећа експропријација постане јавно позната, зависно од тога шта је раније. Вриједност ће бити одређена у складу са опште признатим принципима процјене. Компензација ће укључивати камату по текућој комерцијалној стопи примјењивој за валуту у којој је првобитна инвестиција извршена, од датума експропријације до датума исплате. Компензација ће такође бити извршена без одлагања, ефективно реализована и слободно преносива.
3. Погођени инвеститори било које Уговорне стране имаће право, у складу са прописима Уговорне стране која врши експропријацију, на хитно преиспитивање пред одговарајућим судским или административним органима те стране, правоважности експропријације, њеног поступка и процјене инвестиције, у складу са принципима утврђеним у ставу 1. овог члана.

Члан 5.

Компензација за губитке

Инвеститорима било које Уговорне стране који трпе губитке, укључујући штете, у односу на своје инвестиције на територији друге Уговорне стране, због рата или другог оружаног сукоба, револуције, државног ванредног стања, побуне, устанка или нереди, биће од стране друге Уговорне стране одобрен третман, у погледу реституције, обештећења, компензације или другог рјешења, не мање повољан од оног који та Уговорна страна одобрава својим властитим инвеститорима или инвеститорима било које треће државе, зависно од тога који је повољнији за инвеститоре друге Уговорне стране.

Члан 6.

Трансфер

1. Свака Уговорна страна гарантоваће инвеститорима друге Уговорне стране слободан трансфер уплата које се односе на њихове инвестиције у и из своје територије. Такви трансфери укључиваће посебно, мада не искључиво:

- а) почетни капитал и додатне износе потребне за одржавање и развој инвестиције;
- б) приходе од инвестиције;
- ц) средства за отплату кредита који се односе на инвестицију;
- д) приходе од потпуне или дјелимичне продаје или ликвидације инвестиције;
- е) било коју компензацију или друго плаћање наведено у чл. 4. и 5. овог Споразума;
- ф) плаћања добијена на основу ријешених спорова;
- г) зараде и друге накнаде страних држављана који раде у вези са инвестицијом на територији друге Уговорне стране.
2. Трансфери ће бити извршени без непотребног одлагања у конвертибилној валути по тржишном курсу који се примјењује на датум трансфера.
3. Трансфери ће бити обављени у складу са процедурама које су установљене девизним прописима Уговорне стране на чијој територији је инвестиција извршена.
4. Уговорне стране обавезују се да таквим трансферима одобре третман не мање повољан од оног одобреног трансферима који потичу од инвестиција извршених од стране инвеститора било које треће државе.

Члан 7.

Суброгација

1. Ако било која Уговорна страна или агенција коју је она одредила изврши плаћање инвеститорима своје властите државе, по гаранцији или уговору о осигурању од некомерцијалних ризика, које је дала у односу на инвестиције на територији друге Уговорне стране, друга Уговорна страна признаће:
- а) пренос, било према закону или у складу са легалним трансакцијама у тој држави, свих права или потраживања инвеститора прве Уговорне стране или агенције коју је она одредила, као и
- б) да прва Уговорна страна или агенција коју је она одредила, има право да на основу суброгације врши права и оствари потраживања тог инвеститора и да преузме обавезе које се односе на инвестицију.
2. У случају суброгације, како је дефинисано у ставу 1. овог члана, инвеститор неће подносити тужбу или други захтјев, осим ако није овлаштен да тако поступи од стране Уговорне стране или њене агенције.

Члан 8.

Рјешавање спорова између инвеститора и Уговорне стране

1. Било који спор између једне Уговорне стране и инвеститора друге Уговорне стране у вези са инвестицијом, биће колико је могуће ријешен на пријатељски начин, путем преговора.
2. Ако спор не може бити ријешен на пријатељски начин, путем преговора у року од шест мјесеци од датума покретања од стране било које стране у спору, биће поднесен:
- надлежном суду Уговорне стране која је страна у спору; или
  - Међународном центру за рјешавање инвестиционих спорова ("Центар") према Конвенцији о рјешавању инвестиционих спорова између држава и држављана других држава, установљеном у Вашингтон-у Д.Ц. 18. марта 1965. године, под условом да Уговорна страна која је укључена у спорове може захтијевати да односни инвеститор прође кроз домаће административне ревизијске процедуре прописане законима и прописима те Уговорне стране прије подношења Центру.

Једном кад инвеститор подесе спор на судску надлежност односне Уговорне стране или Центра, избор једне од двије процедуре биће коначан.

3. Арбитражна одлука засниваће се на:

- одредбама овог Споразума;
  - законима Уговорне стране на чијој територији је инвестиција извршена укључујући правила која се односе на сукобе закона; и
  - правилима и општеприхваћеним принципима међународног права.
4. Арбитражна одлука биће коначна и обавезујућа за обје стране у спору и биће извршена од стране односне Уговорне стране.

Члан 9.

Рјешавање спорова између уговорних страна

1. Спорови између Уговорних страна у вези са тумачењем или примјеном овог Споразума биће, ако је то могуће, рјешавани консултацијама и преговорима путем дипломатских канала.
2. Ако се спор између Уговорних страна не може бити ријешен у складу са ставом 1. овог члана у року од шест мјесеци од датума захтјева за рјешавање, спор ће на захтјев било које Уговорне стране бити поднесен ад хоц арбитражном трибуналу од три члана.
3. Такав арбитражни трибунал биће конституисан за сваки поједини случај на сљедећи начин. У року од два мјесеца од датума пријема захтјева за арбитражу, свака Уговорна страна именовалаће једног члана трибунала. Та два члана затим ће изабрати држављанина треће државе који ће по одобрењу двије Уговорне стране бити именован председавајућим трибунала. Председавајући ће бити именован у року од два мјесеца од дана именовања другог члана.
4. Ако у току периода одређених у ставу 3. овог члана нису извршена потребна именовања, било која од Уговорних страна може позвати Предсједника Међународног суда правде да изврши потребна именовања. Ако је Предсједник држављанин било које од Уговорних страна или је на неки други начин спријечен да обави наведену функцију, Потпредсједник ће бити позван да изврши потребна именовања. Ако је Потпредсједник држављанин било које од Уговорних страна или је такође спријечен да обави наведену функцију, биће позван сљедећи по рангу члан Међународног суда правде, који није држављанин ни једне од Уговорних страна, да обави потребна именовања.
5. Трибунал ће одредити свој властити поступак. Арбитражни трибунал ће донијети своју одлуку у складу са одредбама овог Споразума и принципима међународног права признатим од стране обје Уговорне стране.
6. Арбитражни трибунал ће донијети своју одлуку већином гласова. Таква одлука биће коначна и обавезујућа за обје Уговорне стране. Ад хоц трибунал ће, на захтјев било које од Уговорних страна, објаснити разлоге своје одлуке.
7. Свака Уговорна страна сносиће трошкове свог члана трибунала и свог представљања у арбитражном процесу; трошкове Предсједника и остале трошкове Уговорне стране ће сносити у једнаким дијеловима. Трибунал може, међутим, у својој одлуци наложити да већи дио трошкова сноси једна од Уговорних страна, и та одлука биће обавезујућа за обје Уговорне стране.

Члан 10.

Примјена споразума

Овај Споразум ће се примјењивати на инвестиције извршене од стране инвеститора било које Уговорне стране, на

територији друге Уговорне стране, извршене прије или након његовог ступања на снагу.

Међутим, овај Споразум се неће примјењивати на догађаје или спорове који су се десили прије његовог ступања на снагу.

Члан 11.

Консултације и размјена информација

1. Представници двије Уговорне стране ће, с времена на вријеме, одржавати састанке за потребе:
  - а) преиспитивања примјене овог Споразума;
  - б) размјене информација о законима и инвестиционим могућностима;
  - ц) рјешавања спорова произашлих из инвестиција;
  - д) размјене приједлога о унапређењу и заштити инвестиција;
  - е) разматрања осталих питања у вези са инвестицијама.

Када једна од Уговорних страна захтијева консултације о било којој ствари из става 1. овог члана, друга Уговорна страна ће брзо одговорити и биће одржане консултације најизмјенично у Сарајеву и Пекингу.

Члан 12.

Ступање на снагу, трајање и престанак

1. Свака Уговорна страна обавијестиће другу писмено о испуњењу интерних законских формалности које се захтијевају на њеној територији за ступање на снагу овог Споразума. Овај Споразум ступиће на снагу првог дана сљедећег мјесеца од датума пријема посљедње од двије нотификације.
2. Овај Споразум остаће на снази за период од десет година од датума његовог ступања на снагу и наставиће да важи ако се не откаже у складу са ставом 3. овог члана.
3. Било која Уговорна страна може, уз давање писменог обавјештења другој Уговорној страни годину дана унапријед, отказати овај Споразум на крају почетног периода од десет година или у било које вријеме након тога.
4. У односу на инвестиције извршене или стечене прије датума престанка овог Споразума, одредбе свих других чланова овог Споразума остаће на снази за даљњи период од десет година од датума престанка.
5. Овај Споразум може бити измијењен писменим договором између Уговорних страна. Било која измјена ступиће на снагу по истој процедури која се захтијева за ступање на снагу овог Споразума.
6. Овај Споразум важи без обзира на то да ли између Уговорних страна постоје дипломатски или конзуларни односи.

У ПОТВРДУ ОВОГА доле потписани представници, прописно за то овлаштени, потписали су овај Споразум.

САЧИЊЕНО у дубликату, у Пекингу, дана 26. јуна 2002. године, на босанском/хрватском/српском, кинеском и енглеском језику, при чему је сваки текст једнако аутентичан. У случају било каквих разлика у тумачења, енглески текст ће бити мјеродаван.

За Босну и Херцеговину
др. Златко Лагушчија, с.р.

За Народну Републику Кину
Zhou Keren, с.р.

ПРОТОКОЛ

Споразуму између Босне и Херцеговине и Народне Републике Кине о унапређењу и заштити инвестиција

Приликом потписивања Споразума између Босне и Херцеговине и Народне Републике Кине о унапређењу и заштити инвестиција, доле потписани представници договорили су се о сљедећим одредбама које чине саставни дио Споразума:

Додатак Члану 3, ставу 1.

У односу на Народну Републику Кину, став 1. члана 3. неће се примјењивати на:

а) било које постојеће неусаглашене мјере које се примјењују на њеној територији;	постојала непосредно прије те допуне, са тим обавезама.
б) наставак било које неусаглашене мјере наведене у подставу а);	Она ће настојати да постепено уклони неусаглашене мјере.
ц) допуну било које неусаглашене мјере наведене у подставу а) до мјере до које та допуна не повећава неусаглашеност те мјере, у оном облику у којем је	За Босну и Херцеговину др. Златко Лагумџија, с.р. За Народну Републику Кину Zhou Keren, с.р.

Члан 3.

Ова одлука биће објављена у "Службеном гласнику БиХ" на српском, хрватском и босанском језику и ступа на снагу даном објављивања.

Број 01-1849-17/03
8. октобра 2003. године
Сарајево

Предједавајући
Председништва БиХ
др. Драган Човић, с.р.

KAZALO/SADRŽAJ/САДРЖАЈ

PREDSEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE

122	Odluka o ratifikaciji Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Republike Mađarske o unapređenju i recipročnoj zaštiti investicija (hrvatski jezik)	477	130	Odluka o ratifikaciji Sporazuma između Savjeta ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Grčke o saradnji u oblasti kulture, obrazovanja i nauke (srpski jezik)	500
123	Odluka o ratifikaciji Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Turske o saradnji i uzajamnoj pomoći u oblasti carina (bosanski jezik)	481	131	Odluka o ratificiranju Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vijeća ministara Republike Albanije o suradnji u oblasti naobrazbe i znanosti (hrvatski jezik)	502
124	Odluka o отказивању Sporazuma o трговинско-привредним односима и сарадњи између Босне и Херцеговине и Владе Републике Мађарске (српски језик)	484	132	Odluka o ratifikaciji Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Kraljevine Nizozemske o međunarodnom cestovnom prijevozu (bosanski jezik)	504
125	Odluka o ratifikaciji Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Savezne Vlade Savezne Republike Jugoslavije o međunarodnom prijevozu osoba i stvari u cestovnom prometu (hrvatski jezik)	485	133	Odluka o ratifikaciji Sporazuma između Savjeta ministara Bosne i Hercegovine i Швајцарског савезног савјета о техничкој, економској, финансијској и хуманитарној сарадњи (српски језик)	506
126	Odluka o ratifikaciji Sporazuma o zračnom saobraćaju između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Savezne Vlade Savezne Republike Jugoslavije (bosanski jezik)	488	134	Odluka o ratifikaciji Sporazuma o kulturnoj, znanstvenoj i tehničkoj suradnji između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Francuske (hrvatski jezik)	508
127	Odluka o ratifikaciji Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Republike Moldove o unapređenju и recipročnoj zaštiti investicija (српски језик)	493	135	Odluka o ratifikaciji Memoranduma o razumijevanju između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Italije o saradnji malih i srednjih preduzeća (bosanski jezik)	510
128	Odluka o ratificiranju osnovnog Sporazuma o suradnji između Bosne i Hercegovine i Kraljevine Španjolske (hrvatski jezik)	496	136	Odluka o ratifikaciji Sporazuma između Bosne i Hercegovine и Народне Републике Кине о унапређењу и заштити инвестиција (српски језик)	511
129	Odluka o ratifikaciji Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Bugarske o saradnji u oblasti obrazovanja, nauke i kulture (bosanski jezik)	499			